

KOU150509 – samrådsspørgsmål P og Q.

Hans Kristian Skibby: Ja, men jeg byder velkommen til det her åbne samråd – velkommen til ministeren. Og det er et åbent samråd, vi husker lige, vi skal bruge mikrofoner.

Og samrådsspørgsmålene, de er jo stillet af Rasmus Prehn, så jeg giver ordet til dig Rasmus for lige at motivere.

Rasmus Prehn: Ja, det har været et tilbagevendende spørgsmål det her med lukkedage i institutionerne, og hvad vi kunne gøre ved dem. Og selvom der har været snakket rigtig meget om det politisk, så er det ikke rigtig lykkedes at gøre så meget ved det, ser det ud til. Det bliver ved med at være det. Og vi sad også lige og talte om, det kunne være, det var derfor, der ikke var så mange til stede i dag, at politikerne simpelthen er ramt af, at deres børn har lukkedag i institutionen, så de er nødt til at være hjemme med det.

Men i hvert fald, så er situationen den, at tilbage ... for ... et par år tilbage, der havde regeringen jo nedsat en familie- og arbejdslivskommission, som man lagde meget stort an, nu skulle man gøre alle mulige forskellige ting for at gøre det nemmere at få arbejdsliv og familie til at hænge sammen. Og der kom en hel masse forskellige punkter, og det der sådan set kendetegner de punkter, det er, at der er næsten ikke nogen af dem, der er blevet indfriet. Daværende familieminister Carina Christensen fra Det Konservative, hun udtalte også, da den udkom, og det på trods af, at den havde kostet 300 millioner kr. denne her rapport at få lavet, så udtalte hun: Jeg har så rigeligt med bøger på min reol i forvejen. Så det viser jo lidt om regeringens tilgang til den meget fine rapport, de selv havde fået lavet. Men ét af de her punkter, det var nemlig det med lukkedage på almindelige hverdage, der skulle afskaffes i dagtilbud. Og det blev så også et tema i det folketingsvalg, der var tilbage i 2007, og der var det jo, at selvsamme Carina Christensen, der var familieminister på daværende tidspunkt, hun udtalte: Alt hvad der hedder lukkedage på almindelige hverdage, det bliver afskaffet. Det er et kæmpe problem, når børnehaven er lukket, og den byrde løfter vi nu fra børnefamilierne. Så man har altså lovet fra regeringens side, at lukkedagene, de skulle afskaffes.

Så har man så faktisk fået nogle forvarsler, fordi at de lukkedage, de var ikke sådan lige at komme af med. Regeringen satte 65 millioner kr. af til at løse det her. Det var så i øvrigt også et lidt sjovt tal – 65 millioner satte man af. Men regeringens egen familie- og arbejdslivskommission havde jo anslået, at det nok ville koste lige omkring ½ milliard at afskaffe de her lukkedage, så man sætter altså mindre end en femtedel af til at løse problemet. Så derfor så var der heller ikke noget, der tydede på, at problemet ville blive løst ude i kommunerne. Så allerede her i oktober måned i Berlingske Tidende, da kunne vi så se, at lukkedagene – de lever videre, selvom regeringen har lovet at afskaffe lukkedagene – fastholder langt de fleste kommuner antallet af de forhadte lukkedage i daginstitutionerne til næste år. Og samtidig så stiger prisen i halvdelen af kommunerne. Og det hænger jo så sammen med det generelle problem, vi har, som også var i Berlingske Tidende selvsamme dag – nemlig, at hver fjerde kommune, de sparer. Så allerede dengang i oktober, der

havde jeg den daværende velfærdsminister Karen Jespersen nede i salen for at sige – kan det her nu være rigtigt. Og det var vi enige om, det kunne ikke være rigtigt. Det duede jo ikke. Men altså lad os nu se, om det bliver så slemt. Og vi gik jo så og håbede, og så var det så, at der kom den sidste nye del i føljetonen, og det er så Jakob Nielsen fra Politiken, som skriver her, at nu er det ikke længere lukkedage, nu er det blevet til lukkeuger. Og der står så her: Regeringen lovede at gøre op med løsrevne lukkedage, nu lukker flere kommuner hele uger i stedet for. Og det man så kan se i selvsamme artikel, det er så, at der er sådan en lang liste med Viborg, de har 15 lukkedage, Vejle har 13 og Esbjerg 17 og Kolding 20 – der er en masse forskellige lukkedage. Og der er altså kommuner – blandt andet den venstreledede kommune i Nyborg, de har så synes, at de skulle gå fra at have 6 lukkedage til at have 20 lukkedage, så det er altså et markant løft i lukkedage, der er. Så det der sådan set står lidt tilbage at spørge om, det er, hvad blev der egentlig af regeringens løfter om at afskaffe de her lukkedage, og hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre, at kommunerne får mere realistiske økonomiske rammer, således at de kan leve op til de løfter, regeringen udsteder om fx lukkedage. Og mener ministeren, at det er rimeligt, at børneforældre ikke kan passe deres arbejde, fordi deres børns institution holder lukket på en arbejdsdag.

Hans Kristian Skibby: Ja tak, så giver vi ordet til ministeren til besvarelse, værsgo!

Indenrigs- og socialminister Karen Ellemann: Ja tak for det. Det er jo et emne, vi også har mødtes omkring tidligere, og det er ganske vedkommende og interessant. I det første spørgsmål, der spørges der ind til, hvordan jeg vil sikre, at kommunerne har realistiske økonomiske rammer til at løfte opgaverne. Jeg vil gerne starte med at understrege betydningen af vores aftalesystem. For aftalesystemet indebærer, at regeringen og KL hvert år indgår en aftale om de økonomiske rammer for det følgende år. Aftalesystemet er netop grundstenen i forhold til at sikre kommunerne realistiske økonomiske rammer. Det vil jeg gerne uddybe. Fordi i forhold til aftalernes indhold, der er det væsentligt at hæfte sig ved, at kommunernes opgaver og finansieringen heraf går hånd i hånd. Det vil i praksis sige, at når kommunerne får tilført en ny opgave, så følger der også nye penge med. Samtidig så vil jeg gerne pointere, at aftalerne gælder for kommunerne under ét. Det betyder, at der er rum til, at enkeltkommuner kan lade udgifterne stige mere end nabokommunen, hvis nabokommunen tilsvarende holder igen.

Men foruden at sikre de overordnede økonomiske rammer, skal vi også tage hensyn til, at kommunerne er forskellige og har forskellige økonomiske vilkår og forskellige behov. Det er baggrunden for tilskuds- og udligningssystemet, som netop sikrer, at lokale vilkår kun i et beskedent omfang påvirker kommunernes økonomiske vilkår for at levere serviceydelser. Så alt i alt, der mener jeg, vi har opbygget et system, der sikrer gode økonomiske rammer for kommunerne. Og når der konkret spørges ind til kommunernes mulighed for at afskaffe løsrevne lukkedage i daginstitutionerne, så vil jeg naturligvis starte med at henvise til sidste økonomiforhandlinger.

I den forbindelse indgik regeringen og KL netop en aftale om at afskaffe de løsrevne lukkedage, hvor mange forældre har et pasningsbehov. Men det betyder jo altså ikke, at alle kommunernes institutioner skal holde åbent alle dage. Det vil ganske enkelt ikke være en hensigtsmæssig brug af ressourcerne. Jeg mener, at kommunerne har fået stillet realistiske økonomiske rammer til rådighed til at overholde aftalen om afskaffelse af løsrevne lukkedage. Kommunerne er blevet fuldt økonomisk kompenseret for udgifterne forbundet med overholdelse af aftalen.

Ved kommuneøkonomiaftalen var der enighed om, at kommunerne skulle kompenseres for gennemsnitlig én løsreven lukkedag via et permanent løft i bloktilskuddet, som hr. Rasmus Prehn ganske rigtig siger, netop var på 65 millioner kr.

En undersøgelse fra KL viste i 2008, at det gennemsnitlige antal løsrevne lukkedage på tværs af kommunerne varierede mellem 0 og ca. 5, det svarer til gennemsnitlig én løsreven lukkedag opgjort for kommunerne under ét.

Jeg vil gerne understrege, at det fortsat er vigtigt for regeringen og KL, at formålet med aftalen overholdes. Det er derfor aftalt med KL, at de iværksætter en ny undersøgelse, så vi kan få et aktuelt billede af spørgsmålet omkring lukkedage. Afhængigt af resultaterne af undersøgelsen, så kan der blive behov for at følge op på aftalen om lukkedage i forbindelse med de kommende forhandlinger om kommunernes økonomi for 2010.

Og derfor så vil jeg nu gå videre til ligesom at svare på den anden del af samrådsspørgsmålet, fordi der bliver jeg spurgt til, om jeg mener, det er rimeligt, at børneforældre ikke kan passe deres arbejde, fordi deres børns institution holder lukket på en arbejdsdag.

Og jeg vil gerne indlede med at sige, at jeg selvfølgelig ikke synes, det er rimeligt, at børneforældre ikke kan passe deres arbejde, fordi deres barns daginstitution holder lukkedag. Men heldigvis så er det da også sådan, at daginstitutionerne ikke må holde lukkedage dér, hvor mange forældre har brug for pasning. Og på lukkedage skal forældrene ydermere tilbydes alternativ pasning til deres børn.

Vi har gjort rigtig meget for at give familierne mulighed og rammer for at få arbejdsliv og familieliv til at hænge sammen. Som tidligere nævnt, så har regeringen ved sidste års økonomiforhandlinger aftalt med KL, at kommunerne skal afskaffe de løsrevne lukkedage. Det er dét, der er givet midler til. Med aftalen siger de, at man ude i kommunerne skal håndtere lukkedage på en intelligent måde, så man bruger ressourcerne fornuftigt. Vi har aftalt, at kommunerne kun må holde lukket, når der er lavt fremmøde. Udgangspunktet for aftalen er nemlig, at der kun må holdes lukket, når det er uforholdsmæssigt omkostningstungt for kommunen at holde åbent, fordi antallet af børn er så lavt, at det er vanskeligt at tilpasse personalet tilsvarende.

Jeg tror godt, at forældrene kan forstå og acceptere, at det ikke er hensigtsmæssig brug af skattekrone, hvis samtlige institutioner i en kommune skal holde åbent, selvom kun meget få forældre måtte have et pasningsbehov.

Men jeg vil samtidig også gerne pointere, at hvis forældre oplever, at deres egen institution holer lukket – jamen så har kommunerne jo pligt til at stille et alternativt dagtilbud til rådighed, så forældrene kan få passet deres børn.

Og når kommunerne så gør brug af lukkedage, så skal de sikre, at børnenes behov for stabile og trygge rammer i deres dagtilbud imødekommes. Og også i det alternative pasningstilbud. Det følger af formålsbestemmelsen i dagtilbudsloven.

Så lad mig slutte med at sige, at det som sagt er meget vigtigt for regeringen og KL, at formålet med aftalen overholdes. Det har KL også bekræftet flere gange – senest på et møde, som jeg for nylig holdt med dem. Men det kan som sagt ikke udelukkes, at der bliver behov for at følge op på aftalen om lukkedage i forbindelse med de kommende forhandlinger om kommunernes økonomi.

Hans Kristian Skibby: Ja tak for det. Så går vi til spørgsmålsrunden. Og Rasmus Prehn, værsgo!

Rasmus Prehn: Jamen lad mig indledningsvis sige, at det er jo klart, at har man institutioner, hvor at der er i en ferieperiode er helt få børn, så kan det selvfølgelig give god mening, at man tænker i at få samlet børnene fælles, evt. med en pædagog fra den oprindelige børnehave over i den nye børnehave, sådan nogle ting kan godt lade sig gøre.

Dér hvor problemet opstår, og der hvor forældrene synes, det bliver for meget er jo, hvis det er sådan, så det er fire uger hen over sommeren. Vi skal jo huske på, der findes jo forældre, som ikke har optjent ferie endnu, altså hvis man er ny på arbejdsmarkedet, så har man ikke optjent ferie, så holder man ikke så meget ferie som andre, fordi det er dyrt at holde ferie, og derfor så kan det være enormt generende. Det kan også være, man har nogle arbejdssammenhæng, der gør, at det ikke lige er i juli måned fx man har mulighed for at afvikle sin ferie. Der er det enormt generende, at man bliver tvunget til at holde ferie. Og os, der har børn, det har vi jo begge to, vi ved jo, at det med at køre sine børn ind i en institution, der er jo forbundet med altså en vis usikkerhed og utryghed og sådanne nogle ting – finder de sig nu til rette. Og når man så endelig har fundet sig til rette i en institution, så er det noget af en udfordring så at skulle passe ind i en ny institution igen. Så det er altså noget, der generer folk – også selvom det er i sommerferieperioderne. Så problemet er alvorligt nok, og det kan ikke bare tales ned som sådan et eller andet praktisk. Og det der så er situationen, det er, at vi kan jo se, at der er kommuner, som har fået flere lukkedage. Og nu siger ministeren så, og det er jo sådan set dér, hvor det bliver særligt interessant, at KL har sagt, at de skulle nok leve op til aftalen, men er aftalen så god nok, når der nu bliver flere lukkedage – det er den ene ting. Og er det ikke også rigtigt, at Kommunernes Landsforenings formand, venstreborgmester Erik Fabrin, der tilmed er borgmester i den kommune, som du jo har været byrådsmedlem i, så det er én, du kender rigtig godt, han har jo sagt, at ... og nu kan jeg ikke lige huske citatet ordret, men at regeringen spiller smart for en femmer med de her løfter, man giver, der er ikke nogen sammenhæng imellem, hvad man lover, og så de rammer man giver. Og det var netop i forbindelse med det her med lukkedagene. Man kunne ikke få afskaffet lukkedagene helt med 65

millioner kr., og der vil jeg spørge helt specifik, hvorfor afsætter man kun 65 millioner kr., når den familie- og arbejdslivskommission, man selv har betalt 300 millioner kr. for at arbejde, de siger, at det koster i hvert fald ½ milliard at afskaffe lukkedagene, hvorfor afsætter man så kun 65 millioner, så ved man jo, at det er urealistisk.

Hans Kristian Skibby: Ja tak, så er det ministeren, værsgo!

Indenrigs- og socialminister Karen Ellemann: Jeg er heldigvis ikke bekendt med en udtalelse fra KL's formand, Erik Fabrin, i retning af at være smart for en femmer. Jeg forholder mig til, at der er indgået en aftale mellem KL og regeringen, og aftaler er til for at overholdes, og det er både KL og regeringen fuldstændig enige i. Og det, der sådan er hele forudsætningen i den her diskussion, er, at jeg hører det meget som om, at ... skal man sige hr. Rasmus Prehn, når det er samråd, eller må man godt tale i første person her ... godt ... det er rart, det er mere naturligt ... jamen, det er godt. Jeg ved jo, at når du taler om 65 millioner kr. til afskaffelse af lukkedage kontra ½ milliard, så er det, fordi at den halve milliard vil være beløbet, hvis man fuldstændig gennemtrumfede, at enhver daginstitution i dette land altid skulle holde åbent, at man aldrig kunne operere med at sige, det er lavt fremmøde – eksempelvis den dag, vi nu kommer til at opleve i næste uge – fredag efter Kristi himmelfart, hvor der i rigtig mange institutioner i landet er et traditionelt lavt fremmøde, og dermed mulighed for at holde lukket på den her dag. Så det er ikke en af de der løsrevne lukkedage, det er en af dem, man helt naturligt bruger som en lukkedag. Så det her beløb ... med at snakke om 65 millioner kontra ½ milliard handler altså om, at den halve milliard ville være, hvis man simpelthen insisterede på, at samtlige institutioner altid skulle holde åbent. Og det er jeg heldigvis glad for, at vi er enige i, at det ville jo være misbrug af skatteborgernes penge at holde enhver daginstitution åben – ikke 365 dage om året, men alle årets hverdage. Så langt er vi enige, og det er jeg meget glad for.

Vi er også nemlig fuldstændig enige i den udfordring, der ligger som familie, som forældre til et barn i en daginstitution, når den pågældende daginstitution så har planlagt en lukkedag – adviseret det osv., hvad er alternativet så. Og der har jeg også været netop meget tydelig i min dialog med KL omkring netop det her alternative pasningstilbud, som naturligvis skal være til rådighed, hvordan håndteres det ude i kommunerne. Der er kommuner, som håndterer det aldeles ansvarligt og fornuftigt, som netop planlægger det i god tid, og har kriterier for for lavt fremmøde – hvornår er for lavt fremmøde. Der har også været eksempler på kommuner, der siger – jamen for lavt fremmøde, det er, hvis der er 50 procent, som ikke har behov for pasning, og der har jeg været ude og sige meget, meget tydeligt, det er fuldstændig misforstået. Så en nærmere diskussion af, hvad man forstår ved for lavt fremmøde, det ser jeg som nødvendigt. For hvis en kommune vælger at analysere for lavt fremmøde, som at det kun er halvdelen, der har behov for pasning, og så synes man, man skal lukke. Det synes jeg er ganske forfæjlet.

Men jeg vil gerne vende tilbage til det med det trygge alternativ, det alternative pasningstilbud, der hvor daginstitutionspersonalet eller daginstitutionslederen sætter et opslag op på tavlen, hvor der står – vi planlægger at holde lukket den og den dag og – i øvrigt med små dernede – hvis I mod forventning skulle have brug for nødpasning, så kan vi da måske finde ud af det. Se – det er jo ikke det trygge alternative, det er ikke en fornuftig måde at håndtere lukkedage på. Og det er jeg glad for, at vi kan blive ved med at adressere ... og blive ved med at debattere, fordi selvfølgelig skal lukkedage håndteres som dét, de er ment som – netop dér hvor der er lavt fremmøde, hvor man da i kommunen ser på antallet af institutioner og opererer med fx sommerferieperioder, hvor pasningen i daginstitutionen ... eller hvad heddet det ... hvor antallet af daginstitutioner der holde åbent naturligvis kan variere, fordi der også kan være personale, der ønsker ferie.

Lad mig lige omme tilbage bare til én ting omkring det her med – skal man så være tvunget til at holde ferie i juli måned som familie, fordi daginstitutionen vælger at holde lukket eksempelvis i uge 28. Nej selvfølgelig skal man ikke være tvunget til at holde fri og rejse på ferie i uge 28, hvis den pågældende daginstitution siger, vi har vurderet, at i uge 28 er der et meget lavt fremmøde. Lad os sige, der er 100 børn i en daginstitution, man laver en undersøgelse: hvor mange kan holde ferie i uge 28, og der er 70 ... 80 børn ... lad os sige 80 børn, der har fået at vide hjemmefra, vi holder ferie i uge 28. Daginstitutionen vurderer, vi vil gerne holde lukket i uge 28, vi ved, vi så har 20 børn, der har et pasningsbehov. Vil alle vores personaler holde ferie i uge 28? Der er nok også rigtig mange personaler, som gerne vil holde ferie på andre dele af året også, så den fleksibilitet mener jeg er meget nødvendig at have ude i kommunerne. Jeg har tillid til det kommunale selvstyre, det har jeg sagt mange gange, og det er jeg glad for at gentage her, og det er vigtigt, at lukkedage håndteres på en ansvarlig måde med et trygt alternativt pasningstilbud, og trygheden består netop også i velkendt personale, så fx det personale, som heller ikke ønsker at holde ferie i uge 28 – jamen det ville da være logisk, at man fulgtes ad og måske både barn og noget af personalet brugte naboinstitutionen i en periode, hvor en af institutionerne så kun holde lukket. Det mener jeg er en ansvarlig måde at tilrettelægge lukkedage på.

Hans Kristian Skibby: Tak for det, Rasmus Prehn!

Rasmus Prehn: Altså sagen er jo den, at de borgere, der bor i kommuner, hvor der er de her lukkedage, også selvom de så bliver meldt ud i god tid og på grund af ferie og sådan nogle ting, så oplever de det jo som tvungen ferie, også selvom der rent faktisk er et alternativ henne i en anden institution. Det er jo ikke så trygt at aflevere sit barn i naboinstitutionen som i den institution, de er vant til at komme. Altså for et 3- eller 4- eller 5-årigt barn, der er det altså en stor omvæltning at skulle et helt andet sted hen, det må vi lige have på det rene. Så er jeg altså ikke sikker på, at ministeren har helt ret med hensyn til det der med 65 millioner over for 500 millioner. Det er vist lidt mindre, man har foreslået, men familie- og arbejdslivskommissionen, de skriver her i kapital 6: fleksibel service, punkt 23 – lukkedage på almindelige hverdage bør afskaffes i dagtilbud. Så det er jo netop den samme definition, som de har, som den regeringen bruger. Og det er dét, de har sagt –

altså ud fra den samme definition, som regeringen har, har de sagt, det koster den halve milliard. Så det er altså ikke rigtigt, at den halve milliard, det er, hvis man også holder åbent på den indeklemte fredag – Kristi himmelfart – det passer altså ikke. Man har lavet en beregning på, hvad koster det, hvis man skal leve op til det her. Der må være nogle dage, man har kalkuleret med, der er det naturligt at holde lukket, men det er ... altså hverdage, hvor man kunne forvente, der var åbent, hvor der så bliver lukket, det er dem, man skal have afskaffet, og det har man sagt, det koster altså hen ved ½ milliard. Og der har man så alligevel sagt fra regeringens side, vi sætter 65 millioner af. Og det kunne jo godt gå ... jeg mener, det er jo ikke, fordi der ikke har været talt med tydelige store bogstaver – altså jeg mener her i oktober, der var på forsiden af Berlingske Tidende, den kommer man vel til at få læst som minister også og sådan noget. Nu har du jo ikke været minister på det tidspunkt, men regeringen har vel læst den. Hver fjerde kommune, de sparer. Og det er vel også sådan, at KL de udgiver sådan en budgetoversigt for 2009, og der kan man så se, hvor penge, der er sat af. Og der vil jeg da lige høre, om ministeren ikke kan bekræfte, at det er sådan, så at der bliver sat færre penge af pr. barn i institutioner i 2009, end der var i 2008. Og det er jo selvom de 65 millioner er lagt oveni, så der er altså færre penge pr. barn i år, end der var sidste år, selvom man har givet 65 millioner, og derfor så virker det lidt mærkeligt, at ministeren sidder og siger – jamen vi har givet ekstra og nu må vi have løst problemet, når dét der er virkeligheden ude i kommunen, det er, at der er mindre. Og det er jo så også det, der har fået dem til ude i Nyborg, hvor de så godt nok har en venstreborgmester, der er de så gået særligt frisk til den, og så er de gået fra 6 til 20 lukkedage ikke. Men det er, fordi der er færre penge i kassen. Og det er jo ikke noget med kommunalt selvstyre, eller noget man selv bestemmer, det er jo noget, vi bestemmer herinde, der bestemmer vi jo de økonomiske rammer for kommunerne, og derfor så ... dét regeringen har lovet, det hænger ikke sammen med de rammer, vi stiller til rådighed, det må ministeren kunne bekræfte.

Hans Kristian Skibby: Ja tak, så er det ministeren, værsgo!

Indenrigs- og socialminister Karen Ellemann: Jamen lad mig starte med at sige her, jeg kan ikke redegøre for, hvordan kommissionen har regnet sig frem til det her. Jeg ved bare, at KL og regeringen har været fuldstændig enige om, at afskaffelsen af de løsrevne lukkedage kunne kompenseres med de 65 millioner kr., og at man derudover siger – jamen, der kan ... det er jo ikke sådan, at man med de 65 millioner siger derude i kommunen, at man aldrig nogensinde må møde en lukket daginstitution, det synes jeg præcis, jeg har redegjort for og også oplevet, at du nikker til, at naturligvis er der jo netop dage, som er oplagte at holde lukket for en daginstitution, fordi fremmødet simpelthen er så lavt, så det er meget væsentlig, synes jeg, også i hele debatten, at vi slår et søm i i forhold til den her tro på, at der aldrig vil være en daginstitution, som holder lukket på et tidspunkt – eksempelvis dagene op til påsken eller fredagen efter Kristi himmelfart osv., som jo netop heller ikke bliver betegnet som de her løsrevne almindelige hverdage. Og det er dem, vi selvfølgelig skal have fokus på.

Hele diskussionen omkring økonomien – jamen altså økonomiaftalen for 2009, der er de økonomiske rammer jo altså blevet løftet med 650 millioner kr. samlet under ét, det er sådan set dét, jeg forholder mig til. Og diskussionen om enhedsudgiften på dagtilbudsområdet osv. – jamen umiddelbart er det da min opfattelse, at børnetallet også er faldende, så deraf kan noget af forklaringen jo også være i forhold til det samlede beløb – at det samlede beløb som sådan er lavere pga. antallet af børn.

Men altså ja – i forlængelse af det her netop samlet set er der budgetteret med højere serviceudgifter i 2009 end i budget 2008's ca. 0,8 milliarder. Og for kommunerne som helhed, så er der altså ikke på noget tidspunkt lagt op til besparelser, og det er jo altså det, der er udgangspunktet for de kommende forhandlinger om de økonomiske rammer for 2010.

Men lad mig stadigvæk slå fast, hvor vigtigt det er, at kommunerne naturligvis foretager sådan en fornuftig prioritering af midlerne, det er en del af det kommunale selvstyre, og derfor så kan jeg selvfølgelig ikke sidde og udelukke her, at serviceniveauet i enkelte af landets kommuner eller på delområder kan være lavere end i 9 end det så var i 8, men det mener jeg så også netop hænger sammen med det kommunale selvstyre og den enkelte kommunes prioritering i forhold til de lokale forhold. Men altså der er jeg selvfølgelig nødt til at forholde mig til den samlede ramme.

Og igen – jamen altså – dét, der er afgørende, det er, at vi jo ikke har fastlagt et bestemt antal lukkedage, som kommunerne maksimalt må holde. Vi har sagt, at dét, der er afgørende, det er, hvornår daginstitutionen holder lukket. Altså denne her definition af, hvad er for lavt fremmøde. Og for mig at se, så er det altså sådan set bedre, at en institution holder lukket en uge i sommerferien, hvor man efter en undersøgelse med forældre osv. konstaterer, at der kan være et lavt fremmøde dér – frem for at vælge tre sådan løsrevne dage, hvor der virkelig vil være mange forældre, som har et pasningsbehov. Og når vi taler om antallet af lukkedage ude i kommunerne, så er der jo også forskel på, om du taler ud fra den enkelte institution, om den enkelte institution lige pludselig holder 20 lukkedage om året, eller om det er kommunen som sådan, og der taler vi jo altså i de samlede ... kommunens samlede brug af lukkedage – dvs. hvis der er 10 institutioner, og de holder 20 lukkedage – jamen så gælder det altså, at det er 2 ... typisk kunne det så være 2 dage pr. institution. Så det er også lige, hvordan man taler om tallene, og at man ikke søger at skabe en større panik, end hvad der er nødvendigt, men jeg er fuldstændig enig i diskussionen – dels omkring for lavt fremmøde, og jeg er også meget enig i at adressere problematikken omkring, hvordan man håndterer det alternative pasningstilbud, og hvordan man håndterer, at det bliver trygt – netop med tanke på, at om børn eller forældre kan være utrygge ved at være i nogen bygningsmæssige nye rammer – jamen så kan noget af den utryghed i hvert fald kompenseres eller dæmpes ved, at der i hvert fald kunne være trygt personale med – altså at personalets mobilitet sådan set også er en vigtig faktor i en måde at håndtere brugen af lukkedage på.

Hans Kristian Skibby: Ja tak – ja, Rasmus Prehn.

Rasmus Prehn: Jeg synes det blev en meget lang snak det her. Jeg tror, der er behov for, sådan at skære lidt ind til benet i forhold til det med de tal her, ellers bliver det uoverskueligt.

Ministeren giver udtryk for, at åh – men der er generelt blevet givet flere penge til kommunerne. Det kan godt være, der så er blevet sparet lidt på børneområdet, men det er måske nok noget med, at der ikke er så mange børn. Og det har det også noget med at gøre. Men hvis man kigger på, hvad der er pr. barn, så er der altså også blevet færre penge pr. barn. Altså hvis man renser for antallet af børn, kan ministeren så bekræfte, der er færre penge i 9, end der var i 8 pr. barn i landets kommuner.

Hans Kristian Skibby: Ja tak – ministeren!

Indenrigs- og socialminister Karen Ellemann: Ja, det kan jeg sådan set godt bekræfte, men jeg kan ikke bekræfte, at det skyldes, at de samlede servicerammer er ... hvad hedder det ... gået ned – tværtimod. Og der er både KL og regeringen enige i, at kommunernes samlede økonomi giver altså mulighed for at fastholde eller udvide serviceniveauet helt generelt set. Så hvis en enkelt kommune vælger at bruge færre penge på dagtilbud og flere på andre områder – eksempelvis på skoler eller på ældrepleje osv., så er det jo lige præcis kernen i det kommunale selvstyre, så derfor så nytter det ikke ensidigt at ville fastholde en diskussion om kroner og ører på et enkelt barn, fordi der er man altså nødt til at se, når vi sidder herinde fra i hvert fald og debatterer de kommunale rammer ... at se på den samlede serviceramme. Der er det i hvert fald for mig at se et groft indgreb i det kommunale selvstyre, hvis vi skulle herinde og fastsætte en fast udgift pr. barn og også i øvrigt begynde at definere, hvornår evt. lukkedage så skal placeres. Så er vi i hvert fald gået i en retning, som jeg absolut ikke er tilhænger af. Men det kan selvfølgelig være, at Rasmus Prehn, at vi her fra centralt hold skulle sige, at der skal bruges x antal kroner pr. næse, og det skal gøres sådan, og vi vil i øvrigt gerne herindefra sige, at det er forbudt at anvende lukkedage – og alt skal være åbent hele tiden. Det kunne selvfølgelig være interessant at vide.

Hans Kristian Skibby: Ja tak. Rasmus Prehn.

Rasmus Prehn: Jeg synes, det er faktisk glædeligt, at ministeren indrømmer, at der er færre penge pr. barn. Det er jo sandhed, der kommer frem her. Det er jo positivt. Og der er det jo lidt interessant at prøve at forstå, hvordan kan man love, at noget bliver bedre, når man samtidig indrømmer, der er færre penge stillet til rådighed. Det synes jeg er lidt interessant.

Så med hensyn til det, at den samlede ramme, den er blevet større. Kan vi blive enige om, at væksten i kommunerne, den har de senere år, der har den været på 0,9 procent. Altså når man kommer til et nyt år, så stiger den med 0,9, mens den under Nyrup var på 2,1 procent – altså

væsentlig højere – og at man under Nyrup tog højde for noget, der hedder demografisk udvikling – altså dét, at der fx kommer flere ældre, det er vi enige i ... der kommer flere ældre. Det er sådan ... når der kommer flere ældre, så bliver der flere ældreudgifter. Og derfor så er det jo ikke kommunalt selvstyre og sige – vi får lige pludselig lyst til at betale mere til ældreområdet. Det har jo ikke noget med kommunalt selvstyre at gøre. Det er noget med at tilpasse udgifterne til – nu er der altså en demografisk udvikling, hvor der er flere, der bliver gamle. Så kommunerne har jo ikke siddet frivilligt og sagt – nu bruger vi altså nogen af de penge, vi gerne ville have brugt på børneområdet, nu bruger vi dem på ældreområdet – nej, der er kommet flere ældre. Derfor er vi nødt til at bruge nogle penge på dem, fordi det siger loven, vi skal. Ergo er der færre penge til børneområdet. Og derfor kan man ikke indfri de løfter, regeringen har givet.

Kan ministeren bekræfte den udlægning?

Hans Kristian Skibby: Ja tak. Ministeren værsgo!

Indenrigs- og socialminister Karen Ellemann: Nej naturligvis kan jeg ikke bekræfte Rasmus Prehns konstante ønske om at få mig til at tale om servicerammer, der skulle være faldet – nej, fordi jeg må fastholde, at KL er enig i, at kommunernes samlede økonomi giver mulighed for at fastholde eller udvide serviceniveauet helt generelt set. Og hvis en enkelt kommune eller flere kommuner vælger at bruge færre penge på dagtilbud eller flere på andet – jamen så er det lige præcis dét, hvor det er en del af det kommunale selvstyre, så derfor så kan jeg naturligvis absolut ikke anerkende den præmis og må fastholde, at den samlede økonomi giver muligheden for at fastholde eller udvide serviceniveauet helt generelt set.

Hans Kristian Skibby: Ja tak. Rasmus Prehn!

Rasmus Prehn: Så skal jeg bare helt stilfærdigt høre, om ministeren kan bekræfte, at vi i de senere år har oplevet en stigning i antallet af ældre?

Hans Kristian Skibby: Ministeren!

Indenrigs- og socialminister Karen Ellemann: Skal vi ind på en definition, hvornår man er ældre så, det tror jeg måske er vigtigt. Altså vi kan godt gå ind på en diskussion af sådan den demografiske udvikling. Vi kan også se, at vi nu føder 2,1 barn – nå nej, det gør vi ikke, men bare vi gjorde, men at den i hvert fald er steget 0,01 procent, så vi kan godt lave sådan en Danmark-statistik af, hvor

mange der befinder sig i aldersgruppen 65, 66 osv., så den demografiske udvikling generelt går i retning af, at de årgange, der bliver født nu er mindre, end de årgange som træder ud af arbejdsmarkedet, så det er sådan spørgsmålet om den demografiske udvikling.

Hans Kristian Skibby: Ja tak. Rasmus Prehn.

Rasmus Prehn: Altså jeg vil sige, det er selvfølgelig den gruppe af ældre, som er plejekrævende. Men jeg tror, hvis man tager ældre fra 65 år, fra 70 år, fra 75, fra 80 år – ligegyldigt hvor man sætter snittet, så er der blevet flere af dem. Der er altså et massivt løft i antallet af ældre. Og det gør jo, at kommunerne, de er nødt til at bruge flere penge på ældre. Så når man laver en vækst i landets kommuner, som er 0,9, hvor den tidligere var 2,1 – jamen så bliver der alt andet lige mindre til børneområdet, fordi at man er tvunget til pga. den demografiske udvikling at bruge mere på ældre. Så når der bliver flere ældre, så bliver det dyrere. Det må ministeren kunne bekræfte.

Hans Kristian Skibby: Nu skal jeg ikke som princip begrænse debatten, men blot lige stilfærdigt minde om, at emnet og dagsordenen handler om lukkedage i daginstitutioner. Men ...

Indenrigs- og socialminister Karen Ellemann: ... det handler det også om, og derfor er jeg så glad for, at vores ældre borgere generelt bliver ældre, fordi sundhedstilstanden er bedre, og de i øvrigt hjælper med at hente deres børnebørn i daginstitutionerne osv. så – nej, jeg kan ikke anerkende igen den præmis, som Rasmus Prehn forsøger at fremlægge, fordi det betyder, at man pr. definition siger, at den dag man fylder 65, så koster man lige pludselig en hel masse flere penge. Det er måske lidt misforstået. Så det vil jeg ... jeg kan jo blot gentage mig selv igen og tale om den samlede serviceramme, som giver de muligheder her, og det vil jeg så spare dig for, fordi det synes jeg, jeg har gentaget.

Hans Kristian Skibby: Ja tak. Rasmus Prehn.

Rasmus Prehn: Jeg synes jo, det er virkelig inden for rammen, fordi det handler om – er det et udtryk for kommunernes frihed, når de vælger at bruge mere på ældre, end de bruger på børn, eller er det et udtryk for en demografisk udvikling – derfor så hænger det utroligt meget sammen.

Men lad os vende tilbage med det med væksten. Nu tror jeg, det bliver mit sidste faktuelle spørgsmål, så er vi selvfølgelig også nødt til at runde af. Men kan ministeren bekræfte, at vi har haft

en meget mere begrænset vækst i kommunerne – nemlig kun på 0,9 i det seneste år, hvor vi tidligere havde en vækst på 2,1 – kan ministeren bekræfte det?

Hans Kristian Skibby: Ministeren!

Indenrigs- og socialminister Karen Ellemann: Ja, det kan jeg godt bekræfte. Og bare lige en sidste kommentar omkring den demografiske udvikling, fordi uanset hvad, så er det jo klart, vi har et aftalesystem, og derfor så er det jo nogen ting, vi naturligvis debatterer med åbne ansigter og med lyttende ører – både over for KL og regeringen imellem, det er naturligvis, at man gør det, at man taler den demografiske udvikling, og man taler behovet – både på det ene og andet område, så naturligvis gør vi det.

Og ja – jeg kan bekræfte det forrige spørgsmål.

Hans Kristian Skibby: Ja tak. Så har jeg ikke flere på listen her – Rasmus Prehn.

Rasmus Prehn: Jamen jeg takker for de svar, der er givet. Og jeg glæder mig over, at ministeren stadigvæk er enig i, at det er et mål, at vi skal de her lukkedage til livs. Det synes jeg er positivt. Og det glæder mig også, at ministeren faktisk indrømmer, at der er færre penge pr. barn ude i kommunerne, og det derfor bliver svært at leve op til.

Og så håber jeg simpelthen, at vi så ved de kommende kommuneforhandlinger bruger den viden – altså den viden, at vi faktisk stadigvæk ønsker at afskaffe lukkedagene. Og den viden, at der faktisk er for få penge, eller der er færre penge, end der har været tidligere til så at drage den logiske slutning, så er vi nødt til at løfte den serviceramme, der er, så kommunerne får mulighed for at prioritere de flotte løfter, regeringen kom med, så det ser jeg frem til med glæde.

Hans Kristian Skibby: Så er det ministeren!

Indenrigs- og socialminister Karen Ellemann: Jeg synes, at det er vigtigt, at vi som afsluttende bemærkninger begge to er enige i, at vi taler løsrevne lukkedage på almindelige hverdage, sådan så vi også er fuldstændige enige i, at når vi taler om det med de forældre, vi møder, som kan være frustrerede over lukkedage, at vi ikke har skabt en eller andet forkert forventning om, at kommunerne ikke naturligvis håndterer lukkedage på en økonomisk ansvarlig måde, der netop gør,

at man benytter lukkedage, hvor der traditionelt set er lavt fremmøde, så man ikke holder alle institutioner åbent al tid. Det er jeg glad for, at du også nikker til.

Og så vil jeg blot igen fastholde, at kommunernes samlede økonomi giver muligheden for at fastholde eller udvide serviceniveauet helt generelt set. Og hvordan de vælger at skrue op og ned på knapperne, det er heldigvis en del af det kommunale selvstyre, og derfor så kan jeg på ingen måde anerkende diskussionen om, hvordan man vælger at gøre det ude i den enkelte kommune, om man vil skrue op eller ned for børnebeløbene. Jeg så gerne, at vi også fik skruet op for børneproduktionen, det går heldigvis i den rigtige retning. Er det, fordi der sådan set har været en regering ved magten her siden 2001, som netop har sat fokus på familie- og arbejdsliv og har gjort en masse ting for at forbedre vilkårene for børnefamilierne, så vi igen synes, det er attraktivt at sætte børn i verden i Danmark!

Hans Kristian Skibby: Ja tak. Så har jeg ikke flere på listen. Vi siger tak til ministeren for fremmøde og besvarelse – tak for nu!